

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra politologie

Bakalářská práce

2021

Šimon Pásler

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra politologie

Příčiny euroskepticismu ve státech Evropské unie

Bakalářská práce

Autor práce: Šimon Pásler

Studijní program: Politologie a mezinárodní vztahy

Vedoucí práce: Mgr. Viera Martinková, Ph.D.

Rok obhajoby: 2021

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne ...30.4.2021

Šimon Pásler

Bibliografický záznam

PÁSLER, Šimon. *Příčiny euroskepticismu ve státech Evropské unie*. Praha, 2021. 51 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut politologických studií, Katedra politologie. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Viera Martinková, Ph.D.

Rozsah práce: 54290 znaků

Abstrakt

Tato bakalářská práce řeší příčiny euroskepticismu ve státech Evropské unie. V úvodu jsme se zaměřili na historii pojmu a problematiku, dále jsme si nadefinovali pojem a ukázali různé typy euroskepticismu. Cílem práce bylo vyhodnotit určité příčiny euroskepticismu jako reálné na základě určitých metod a typologie veřejného euroskepticismu. Vyhodnocení probíhalo na základě korelační analýzy zkoumající rozpočtovou bilanci Evropské unie s ekonomickým euroskepticismem. A na základě časové vizualizace a následným porovnáním imigrace ze zemí mimo Evropskou unii s migračním euroskepticismem. Výsledky ukazují, že pozice státu v rozpočtové bilanci EU hraje určitou roli na ekonomický euroskepticismus v daném státě, ale reálný počet imigrantů ve vybraných státech nemá vliv na míru migračního euroskepticismu v tomto státě, neboť je to spíše důvod jiný. Význam euroskepticismu v posledních letech roste a je důležité ho zkoumat, neboť může do budoucna sehrávat velmi důležitou roli v evropské integraci a celkové spolupráci na úrovni Evropy.

Abstract

This bachelor thesis addresses the causes of Euroscepticism in the European Union. In the introduction, we focused on the history of the concept and the issue, then we defined the concept and showed different types of Euroscepticism. The work aimed to evaluate certain causes of Euroscepticism as real based on certain methods and typology of public Euroscepticism. The evaluation was based on a correlation analysis examining the budget balance of the European Union with economic Euroscepticism. And based on time visualization and subsequent comparison of immigration from countries

outside the European Union with migratory Euroscepticism. The results show that the country's position in the EU budget balance plays a role in the country's economic Euroscepticism, but the real number of immigrants in selected countries does not affect the level of migratory Euroscepticism in the country, as it is a different reason. The importance of Euroscepticism has been growing in recent years and it is important to examine it, as it may play a very important role in European integration and overall cooperation at the European level in the future.

Klíčová slova

veřejný euroskepticismus, Evropská unie, rozpočtová bilance EU, imigrace, Eurobarometr

Keywords

public Euroscepticism, European Union, EU budget balance, immigration, Eurobarometer

Title

Causes of Euroscepticism in the EU Member States

Poděkování

Chtěl bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce Mgr. Vieře Martinkové, Ph.D. za odborné vedení, za pomoc, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnovala.

Obsah

ÚVOD	10
1. EUROSKEPTICISMUS	13
1.1. HISTORIE VÝSKYTU POJMU	13
1.2. DEFINICE EUROSKEPTICISMU	14
1.3. TYPOLOGIE	15
1.3.1. <i>Typologie euroskepticismu</i>	15
1.3.2. <i>Typologie veřejného euroskepticismu</i>	22
2. HYPOTÉZY	25
2.1. FINANCOVÁNÍ EU	26
2.2. MIGRAČNÍ KRIZE	27
3. METODOLOGIE	28
4. OPERACIONALIZACE	30
4.1. ROZPOČTOVÁ BILANCE EU	30
4.2. IMIGRACE ZE ZEMÍ MIMO EU28	35
5. VYHODNOCENÍ DAT	37
5.1. ROZPOČTOVÁ BILANCE	37
5.2. IMIGRACE	43
ZÁVĚR	46
CITOVANÁ LITERATURA	49

Úvod

Tématem mé bakalářské práce jsou příčiny euroskepticismu ve státech Evropské unie, jež je největším projektem evropské integrace, kterou kdy kontinent zažil. Spojení, integrace a kooperace byly a jsou pro Evropu politicky, hospodářsky i sociálně velmi důležité a z Evropské unie se podařilo vytvořit největší nadnárodní unii v Evropě a jednu z nejvýznamnějších na celém světě. Evropská unie a celá myšlenka spojení evropských států se po celou dobu své existence potýká jak s vlnou podpory, tak zároveň i s různými mírami odporu. Averse a nesympatie ke spojování evropských států, integraci či směřování již fungující instituce jsou obecně v laické veřejnosti označovány a brány jako euroskepticismus. Fenomén euroskepticismu nemá jednu ucelenou oficiální definici a je na něj nahlíženo různými pohledy mnoha autorů. Je podstatné si tento pojem vytyčit a podívat se na jeho vývoj v čase a na autorů, kteří s ním přišli, různě ho popisují a rozdělují, dále je potřeba si vybrat pro naši práci odpovídající teorii a na tu se zaměřit.

Euroskepticismu se snažilo věnovat poměrně hodně autorů, a jak již bylo řečeno, ne vždy se shodovali. V rámci členských států je složité zkoumat a datovat tento problém s ohledem na jednotnou Evropskou unii, neboť v posledních 25 letech státy do Evropské unie přibývaly a s nimi přicházely i rozdílné důvody a příčiny kritiky samotné EU a integrace.

Se značně diskutovaným a pro budoucnost Evropské unie závažným brexitem¹ je čím dál více nutné zkoumat a pozorovat euroskepticismus, jeho

¹ Brexit označuje ukončení členství Spojeného království Velké Británie a Severního Irska v Evropské unii, ke kterému došlo 31. ledna 2020 na základě rozhodnutí britských voličů v referendu konaném 23. června 2016.

vznik, projevy a dopady na Evropskou unii. Ke Spojenému království by se mohly do budoucna připojit i další země a mohlo by dojít k oslabení či celkovému rozpadu Unie. Euroskepticismus je velmi aktuální téma a pravděpodobně vždy bude, které je důležité pro budoucí vývoj Evropské unie, Evropy a její integrace. Je tedy klíčové věnovat pozornost příčinám jeho vzniku.

Stranický euroskepticismus je téma, jenž je do značné míry probádané a vznikl na něj nespočet prací.² Veřejný euroskepticismus je ovšem fenomén, kterému podle mého názoru nebyl dán dostatečný prostor s ohledem na jeho významnost. Veřejnost má schopnost hýbat značným množstvím politických otázek, nehledě na fakt, že veřejnost volí své zástupce do orgánů Evropské unie, čímž rozhodují i o jejím směřování a budoucnosti. Dalším přímým způsobem, jak může veřejnost ovlivňovat Evropskou unii, jsou referenda. Může se jednat o referenda o schvalování základních smluv Evropské unie, jako například neúspěšná referenda pro přijetí jednotné Ústavy pro Evropskou unii ve Francii a Nizozemí, referenda o členství státu v EU, ale i referenda o setrvání země v EU, kterého jsme v poslední době byli svědky, při již zmíněném Brexitu. (Evropský parlament, 2021)

Stěžejní pro mou práci bude především veřejný euroskepticismus, dále tzv. měkký a tvrdý euroskepticismus, zjednodušené rozpočty Evropské unie,

² Nejdůležitější a nejzákladnější práce na stranický euroskepticismus je práce Taggarta a Szczerbiaka *Parties, Positions and Europe: Euroscepticism in the EU Candidate States of Central and Eastern Europe* z roku 2001, *The Patterns of Party Competition Over Europe* z roku 2005 a *Opposing Europe. The Comparative Party Politics of Euroscepticism* z roku 2008. Další důležitou prací je článek *The Two Sides of Euroscepticism. Party Positions on European Integration in East Central Europe* od Petra Kopeckého a Case Muddeho z roku 2002 a článek *Euroscepticism: A Problematic Concept*, který napsal Chris Flood v roce 2002.

migrační krize a zkoumání veřejného mínění prostřednictvím Eurobarometrů.³ Toto jsou hlavní klíčové pojmy mé práce.

Výzkumnou otázkou práce jsou příčiny euroskepticismu. Za prvé jaké jsou příčiny euroskepticismu v Evropské unii? Souvisí bezprostředně příspěvky států a rozpočet Evropské unie, z nějž nějaké státy dostávají výrazně více či méně peněz než státy ostatní, s nevolí občanů vůči Evropské unii?

První hypotéza má za to, že státy, které jsou čistí dárci, to jest, že do Evropské unii přispívají více peněz, než se jim vrátí, mají vyšší náchylnost ke vzniku a posilování euroskepticismu než státy, které jsou čistými příjemci, kterým se být členem a získávat více finančních prostředků než do EU dávat, vyplatí. Ve vyspělejších státech EU je snadné použít teorii dotování ostatních méně vyspělých států k vytvoření euroskepticismu.

Za druhé: závisí na sobě míra euroskepticismu se vzrůstem migrace, jenž mnohdy souvisí s geografickou polohou státu? Druhá hypotéza počítá s tím, že státy, jež se potýkaly v roce 2015 a následujících letech s migrační krizí spojenou hlavně se situací v Sýrii, budou mít větší míru euroskepticismu. Toto vše bude zanalyzováno a zodpovězeno v této práci.

Cílem práce je tedy identifikovat příčiny euroskepticismu. Nejdříve se podíváme na historii samotného pojmu euroskepticismus a jeho definici, poté se zaměříme na jeho typologii. Následně se podíváme na metodologii a

³ Od roku 1973 nechávají evropské orgány provádět ve všech členských státech EU pravidelné průzkumy veřejného mínění nazývané Eurobarometry. Eurobarometry zahrnují čtyři druhy šetření: Standard Eurobarometer, prováděný pravidelně dvakrát za rok, Special Eurobarometer prováděný u specifických problémů; Flash Eurobarometer, který má velice rychlé provedení a Eurobarometer Trends, který zachycuje vývoj deseti let.

operacionalizaci. Poté již přejdeme k samotné analýze dat a na závěr k vysvětlení a zodpovězení hypotéz.

1. Euroskepticismus

1.1. Historie výskytu pojmu

Přítomnost euroskepticismu je možné datovat od dob myšlenek nebo institucí, které kritizuje. Největší rozmach a intenzitu tohoto odporu lze spatřit v posledních dvaceti až třiceti letech. Skepticismus však provázal různá uskupení již od počátku této myšlenky. Již od vzniku Evropského společenství uhlí a oceli přes Evropské společenství až po samotnou Evropskou unii se kromě podpory objevovaly i averze, pocit ohrožení a nedůvěra.

Euroskepticismus je pojem, který s určitým překvapením díky své složitosti a těžké uchopitelnosti, byl dříve a častěji používán v žurnalistickém světě než v tom politickém. Termín byl použit poprvé ve znění, jak ho známe dnes, v roce 1988 britskou premiérkou Margaret Thatcherovou v projevu pro College of Europe v Bruggách.⁴ (KANIOK, Evropeanisté, eurogovernmentalisté a euroskeptici: reflexe euroskepticismu a jeho stranických projevů, 2006) S Margaret Thatcherovou, která byla v osmdesátých letech velkou kritičkou Evropského společenství, byl pojem euroskepticismus spojován již v minulém století, ještě před vznikem

⁴ Projev v Bruggách přednesla britská premiérka Margaret Thatcherová na College of Bruges ve zvonici v belgických Bruggách dne 20. září 1988. Thatcherová byla proti jakýmkoli krokům směřujícím k přeměně Evropského hospodářského společenství (EHS) na federální Evropu, která by odebrat svým členům pravomoci.

Evropské unie. Velká Británie byla ale považována za euroskeptickou ještě před příchodem první britské vládní předsedkyně k moci. (HYNČINA, MAŠKARINEC, & NOVOTNÝ, 2016, str. 23)

Mezi další nejznámější kritiky evropského sjednocování a sympatizanty euroskepticismu ještě před Margaret Thatcherovou patřil francouzský prezident Charles de Gaulle. Ten během svého působení v čele Francie v šedesátých letech minulého století podstatně nesouhlasil s přesunem pravomocí na Evropské společenství a jeho postupné politické zesilování.

Největší rozmach euroskepticismu lze sledovat s přijetím Maastrichtské smlouvy⁵, jejíž účinností vznikla Evropská unie z Evropského společenství. Tímto dokumentem se celé Evropské společenství a nově vzniklá Evropská unie posunuly z čistě hospodářského diskurzu, který dominoval po druhé světové válce, k rovině politické integrace, což s sebou neslo samozřejmě i vlnu kritiky a nevole. Touto skutečností se Evropská unie totiž stala silným politickým aktérem v evropském i světovém měřítku, a to především již zmíněnou integrací. (www.europarl.europa.eu, 2021)

1.2. Definice euroskepticismu

Euroskepticismus popisuje více autorů odlišně, je však obecně očividné, že euroskepticismus se značí reaktivním či dlouhodobým odporem či

⁵ Maastrichtská smlouva je smlouva o Evropské unii. Tato smlouva založila EU a posílila významně evropskou integraci a federalizaci. Byla podepsána v Maastrichtu 7. února 1992 a vstoupila v platnost 1. listopadu 1993. Smlouva zavedla nové oblasti spolupráce členských zemí a vytvořila strukturu sestávající z tzv. „tří pilířů EU“.

nesouhlasem s projektem evropské integrace a jeho směřování. (KOPEČEK, 2004). Euroskepticismus je vždy definován negativně jako odpor nebo nepřátelství vůči různým dimenzím evropské integrace a v tom je naprostá shoda. Soulad ale nepanuje ohledně definice, proti čemu euroskepticismus staví svůj odpor, neboť není přesně definovaný opak euroskepticismu, a to povaha „proevropanismu“. Očividný nedostatek akademického konsensu o povaze samotné EU znesnadňuje dosažení dohody o tom, co to euroskepticismus ve skutečnosti je. Zde se vědci pracující na euroskepticismu dostávají do pasti v teoretické slepé uličce, protože jakákoli definice euroskepticismu předpokládá subjektivní definici EU zohledňující konečnost evropské integrace a jejích struktur. (KANIOK, Europeanists, Eurogovernmentalists and Eurosceptics: A Constructive Criticism of Previous Research, 2009)

1.3. Typologie

1.3.1. Typologie euroskepticismu

Definice samotného pojmu euroskepticismu, potažmo stranického euroskepticismu je poměrně složitá. Máme dvě hlavní typologie stranického euroskepticismu, které mají určitý vývoj. Dělení na tvrdý a měkký euroskepticismus je první členění. Autory tohoto dělení jsou Paul Taggart s Aleksem Szczerbiakem a Nicolo Conti s Luca Verzichellim. Jejich názvosloví lze chápat jako určitou škálu míry skepse vůči EU, na základě jíž se určuje síla euroskepticismu. Druhá typologie euroskepticismu rozděluje politické strany podrobněji na různé skupiny. Autory této koncepce jsou Petr Kopecký s Casem Muddem a Chris Flood, který tyto dva autory doplnil a

rozdělil euroskepticismus obsáhleji jako tabulku kombinací dvou či více různých kritérií pro výsledné rozdělení euroskepticismu podél spektra intenzity do určitých skupin euroskepticismu.

S první typologií a vůbec první snahou pochopit euroskepticismu přišel Paul Taggart. Tento politolog přišel s chápáním euroskepticismu na základě dvou pohledů. Prvním z nich byla EU a její stále se zesilující evropská integrace a druhým byla pouze kritika EU a její současné podoby. Paul Taggart přišel v roce 1998 s popisem stranického euroskepticismu. Stranický euroskepticismus je důležitý i pro veřejný euroskepticismus, neboť z něho do značné míry vychází. Taggart definuje 4 typy euroskeptických stran: monotematické euroskeptické, strany euroskeptické protestní, strany etablované a různě veliké politické frakce, které vznikají uvnitř politických stran. (KOPEČEK, 2004). Toto rozdělení je velmi důležité z hlediska toho, že ne všechny strany, které jsou euroskeptické mají stejný úmysl nebo důvody. (TAGGART, A touchstone of dissent: Euroscepticism in contemporary Western European party systems, 1998)

První typ euroskeptických stran podle Taggarta jsou *monotematické* euroskeptické strany jsou takové politické strany, které odmítají EU, chtějí rezolutní vystoupení z ní a je to pro ně hlavní téma. Skupina těchto politických uskupení je velmi složitě uchopitelná, protože se nejedná o typické politické strany, mnohdy nejde ani určit jejich ideologii v rámci pravolevého politického spektra, protože v spoustě případů vznikly pouze za účelem kritiky EU. Druhý typ euroskeptických politických stran, jsou strany euroskeptické *protestní*, které se skupině monotematických euroskeptických stran velmi podobají, neboť tyto strany jsou také celkově proti systému Evropské unie, integraci a jsou také velmi kritické k EU, ale s velkým

rozdílem, že to pro ně není hlavní téma. Třetí skupinu, kterou Taggart určil, jsou strany etablované. To jsou již v politickém světě pevně zakotvené a známé strany, jež se místy mohou i dostávat ke vládě v jednotlivých zemích, kritizující EU. Strany etablované však v žádném případě pouze nevznikly za účelem kritiky EU nebo přímo vystoupení z této organizace. Za čtvrté nejsou ani tak strany jako různě veliké politické frakce, které vznikají uvnitř politických stran. (KOPEČEK, 2004) Paul Taggart k problematice euroskepticismu velmi přispěl právě rozdělením a myšlenkou, že ne všechny strany, které se dají považovat jako euroskeptické, jsou stejné nebo že mají stejnou míru skepse či motivaci se za ně považovat.

Na své poznání a typologii Paul Taggart navázal s Alekssem Szczerbiakem⁶. Taggart společně se Szczerbiakem vymysleli často používané a uznávané třídění na tvrdý a měkký euroskepticismus. Toto pojetí euroskepticismu spočívá v absolutní a umírněné formě, kde tvrdý euroskepticismus je největší možný odpor vůči evropské integraci a považuje za zcela esenciální odchod z Evropské unie, kdežto přívrženci měkkého euroskepticismu jsou sice nespokojení s EU, ale nutně vystoupit z ní nechtějí. Podle Alekse Szczerbiaka a Paula Taggarta zastánci tvrdého euroskepticismu nechtějí a odmítají bez jakýchkoliv kompromisů nejen evropskou integraci, ale i EU v podobě, v jaké je, včetně jejího směřování a budoucnosti, měny a všeho s Unií spojeným.

Na druhé straně euroskepticismus měkký je mnohem shovívavější k evropské integraci, ale má problém s aktuální podobou, působením a směřováním EU. (TAGGART & SZCZERBIAK, Parties, Positions and

⁶ Aleks Szczerbiak je profesor politiky a současných evropských studií, ředitel doktorského studia pro právo, politiku a sociologii na The university of Sussex.

Europe: Euroscepticism in the EU Candidate States of Central and Eastern Europe, 2001) Nutno podotknout, že tyto pojmy byly kritizovány a byly samotnými autory později upraveny, kdy se autoři nakonec rozhodli uchopit členění euroskepticismu jinak. (HYNČINA, MAŠKARINEC, & NOVOTNÝ, 2016, str. 28)

Taggart a Szczerbiak přišli v roce 2001 s přepracovanou teorií, určili tvrdý euroskepticismus jako principiální odmítání evropské integrace jako takové, kdy dochází k odmítnutí transferu moci k supranacionálním institucím. Měkký euroskepticismus definovali jako kritiku hlavních politik zvyšujících kompetence a moc EU, bez ohledu na fakt, jestli se jedná o aktuální či budoucí politiky. V publikaci *The Party Politics of Euroscepticism in EU Member and Candidate States* autoři vysvětlují, jak rozeznat tvrdý a měkký euroskepticismus na stranické úrovni a jak je důležité znát, kam euroskeptické strany spadají kvůli dalšímu směřování EU. (TAGGART & SZCZERBIAK, *Parties, Positions and Europe: Euroscepticism in the EU Candidate States of Central and Eastern Europe*, 2001)

Taggart a Szczerbiak se zaměřují jak na euroskepticismus ve státech EU, tak i na euroskepticismus v kandidátských zemích. Jejich publikace i data jsou z dnešního pohledu starší, ale ukazují například, že ve státech EU je menší procentuální zastoupení euroskeptických stran než v kandidátských státech, což ale bylo velmi pravděpodobně ovlivněno velkým počtem zemí ve východní Evropě, které v roce 2001 ještě nebyly členskými státy EU. Dále ve své publikaci přicházejí s tím, že je mnohem větší výskyt měkkého euroskepticismu než tvrdého.

Velice zajímavé v publikacích Taggarta a Szczerbiaka je rozdělení států do 4 skupin na základě vysokého či nízkého zastoupení euroskepticismu v parlamentu na národní úrovni a vysokého či nízkého výskytu euroskepticismu mezi veřejností. Z toho nám vyplývá velice zajímavý obraz o zastoupení a o možném ovlivnění veřejnosti politickými stranami či naopak. Je totiž otázkou, jestli euroskeptické strany vznikají na základě poptávky nespokojenosti veřejnosti s Evropskou Unií, anebo politické strany vytvářejí problémy, na základě kterých mohou vyniknout a oslovit své voliče, anebo z nějakých úplně jiných důvodů. (HYNČINA, MAŠKARINEC, & NOVOTNÝ, 2016, stránky 32-34)

Nicolo Conti a Luca Verzichelli rozvedli a rozšířili první typologii Taggarta a Szczerbiaka. Tito autoři se ve své práci zabývali členěním tvrdého a měkkého euroskepticismu, ale přidali vymezení v rámci těchto fenoménů na pět kategorií. (CONTI & VERZICHELLI, 2003)

Postoj	Obecná charakteristika stranického postoje
Tvrký euroskepticismus	Principiální opozice k EU a evropské integraci
Měkký euroskepticismus	Není základní opozice proti členství v EU a evropské integraci, ale kvalifikovaná opozice vůči EU v jedné nebo více politických oblastech
Neutrální /nejasný/ nespecifický postoj	Nevyhraněný pohled na evropskou integraci
Funkční europeanismus	Podpora procesu evropské integrace primárně s ohledem na domácí zájmy nebo zvláštní stranické cíle a zájmy, obrana spíše současné podoby EU

Ztotožňující (identitní) europeanismus	Principiální podpora evropské integrace a EU, prohlubování další integrace a přesunu dalších kompetencí z národní na nadnárodní úroveň
--	--

Tabulka 1: Schéma europeanismu a euroskepticismu (Conti-Verzichelli) (CONTI & VERZICHELLI, 2003)

Kromě samotného tvrdého a měkkého euroskepticismu přidali vymezení takzvané neutrální pozice, kam jsou řazeny nevyhraněné skupiny. Dále určili funkční europeanismus, který podle nich nezpochybňuje současnou politiku Evropské unie a chce jí zachovat v současné podobě bez přesunu dalších kompetencí nad národní suverenitu. Skupina ztotožňující se europeanismem podporuje a souhlasí jak s integrací, tak s podobou Evropské unie, ale je i pro přenesení dalších kompetencí na nadnárodní úroveň. Další zajímavou myšlenkou Contiho a Verzichelliho je tvrzení, že opoziční strany jsou více euroskeptické oproti vládním stranám. (KOPEČEK, 2004)

Petr Kopecký a Cas Mudde, vysokoškolští profesori a politologové, zcela nesouhlasili s první typologií. Přišli s kritikou původního pojetí tvrdého a měkkého euroskepticismu a novým vlastním pojetím. Kopecký a Mudde nesouhlasili s teorií Taggarta a Szczerbiaka z důvodů terminologické nepřesnosti a přílišné všeobecnosti, ale hlavně se neztotožňovali s dělením na tvrdý a měkký euroskepticismus. (KOPECKÝ & MUDDE, 2002) Také tvrdili, že podle teorie Taggarta a Szczerbiaka je možné za měkký euroskepticismus považovat jakýkoliv drobný nesouhlas. Kopecký a Mudde chtěli jejich teorii vylepšit, přišli tedy s vlastní teorií a rozdělením.

Petr Kopecký se s Casem Muddem zaměřili spíše na zkoumání míry ochoty politické strany vzdát se úplné suverenity na úkor supranacionální úrovně. Dále se primárně zaměřili na postoje politických stran na jednotlivé dílčí

projekty Evropské unie než pouze na tendenci a ochotu vystoupení z Evropské unie. Petr Kopecký a Cas Mudde společně sestavili tabulku na základě podpory současného směřování EU a podpory evropské integrace a určili 4 skupiny podle přístupu politických stran k evropské integraci a podpoře Evropské unie. (KOPECKÝ & MUDDE, 2002)

		Podpora evropské integrace	
		Eurofilové	Eurofobové
Podpora Evropské unie	Optimisté	<p>Euroentuziasté</p> <ul style="list-style-type: none"> - podporují evropskou integraci - podporují současnou trajektorii EU 	<p>Europragmatici</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmítají evropskou integraci - podporují současnou trajektorii EU
	Pesimisté	<p>Euroskeptici</p> <ul style="list-style-type: none"> - podporují evropskou integraci - odmítají dnešní trajektorii EU 	<p>Euroodmítači</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmítají evropskou integraci - odmítají dnešní trajektorii EU

Tabulka 2: Schéma euroskepticismu (Kopecký-Mudde) (KOPECKÝ & MUDDE, 2002)

První dvě skupiny takzvaných eurofilních zahrnují strany, které evropskou integraci podporují. Mezi ně patří skupina *euroentuziastů*, kteří podporují nejen evropskou integraci ale i Evropskou unii. Naopak druhá skupina *euroskeptiků* podporuje evropskou integraci, ale již nepodporují současnou trajektorii Evropské unie. Na druhé straně tabulky jsou dvě skupiny stran, které nepodporují evropskou integraci. Mezi ně patří jako třetí skupina jejich

tabulky *europragmatici*, kteří sice nepodporují evropskou integraci, ale podporují evropskou trajektorii a její současné fungování. Poslední skupinou z této tabulky jsou *euroodmítači*, kteří odmítají jak současnou trajektorii EU, tak evropskou integraci. Je tu tedy podobnost s předchozí dvojicí autorů Taggarta a Szczerbiaka v tom, že euroskeptické myšlení není nutně spojeno s výstupem z EU, ale pouze se změnami v rámci EU. (KOPEČEK, 2004)

Mezi další autory, kteří rozšířili původní teorii svých kolegů, patří Chris Flood. Tento autor přidal další typologii a rozšířil tím pojmosloví na 6 skupin euroskeptických politických stran. (USHERWOOD, 2005) Skupiny politických stran Flood rozdělil podle kritéria, jak strany nahlízejí na Evropskou unii, ale nezohledňuje ve svém dělení, jak daného dosáhly nebo jak k němu dospěly. Skupina *maximalisté* jsou podle Flooda extrémní stranou oproti ostatním, neboť chtějí co možná nejvyšší míru integrace a rychlý přechod k ní. Skupina *reformisté* se snaží o změnu současné podoby EU. Dále určil skupinu *gradualisté*, kteří chtějí další integraci i zároveň souhlasí se současným stavem, zatímco *minimalisté* jsou spokojeni se současným stavem, už ale nechtějí další integraci. *Revizionisté*, další kategorie, by razantně změnili EU a poslední skupinou jsou *odmítači*, kteří jak již je jasné z názvu, odmítají úplně vše, co je s EU spojené. (KANIOK, Měkký a tvrdý euroskepticismus: dva projevy téhož?, 2005)

1.3.2. Typologie veřejného euroskepticismu

Stranický euroskepticismus a euroskepticismus veřejný jsou dva velmi provázané fenomény, které na sebe zároveň vzájemně působí. Dříve se autoři zabývali hlavně euroskepticismem stranickým, v dnešní době už se ale dává

mnohem větší prostor i euroskepticismu veřejnému. (LERUTH, STARTIN, & USHERWOOD, 2017) Přímo na veřejný euroskepticismus se zaměřovala ve své práci Catharina Sørensen, která vychází z předchozích autorů a určila druhy veřejného euroskepticismu. Politoložka Sørensen přebírá typologii tvrdého a měkkého euroskepticismu. Stejně jako u předchozích autorů Sørensen považuje tvrdý euroskepticismus jako principiální odmítnutí spolupráce, kde je zpochybňováno pokračování samotné EU jako instituce. Měkký euroskepticismus je podmíněnou averzí a nesympatií vůči konkrétním aspektům v rámci EU.

Pro tuto práci je důležitá teorie Cathriny Sørensen o veřejném euroskepticismu ve studii *Euroscepticism: A conceptual analysis and a longitudinal, cross-country examination of public scepticism towards the European*. Sørensen svůj výzkum zaměřila na rozdíl od této práce pouze na Dánsko, Francii a Velkou Británii. (SØRENSEN, *Euroscepticism: A conceptual analysis and a longitudinal, cross-country examination of public scepticism towards the European*, 2007)

Práce Sørensen je první velkou prací zkoumající veřejný euroskepticismus se zaměřením na vědecké zkoumání Eurobarometrů. Sørensen pracovala s pravidelně vydávanými průzkumy o veřejném mínění v různých oblastech týkajících se Evropské unie. Eurobarometry jsou tedy celoevropské průzkumy veřejného mínění, jež se provádějí ve všech členských zemích Evropské unie a jejichž výsledky jsou zveřejňovány pravidelně každý půlrok Generálním ředitelstvím pro tisk a komunikaci Evropské komise. (Evropská komise, 2021) Sørensen na základě otázek kladených v Eurobarometrech, sledovala euroskeptické odpovědi na jednotlivé otázky a vybírala si, které otázky si vybere ve svém výzkumu na vytvoření vlastního názvosloví.

Sørensen určila z průzkumů Eurobarometrů čtyři hlavní sady otázek jako ukazatele čtyř druhů euroskepticismu a podle nich sestavila čtyři druhy euroskepticismu následovně: demokratický euroskepticismus, sociální euroskepticismus, ekonomický euroskepticismus a euroskepticismus založený na suverenitě.

Demokratický euroskepticismus určila Sørensen jako nedostatek demokratičnosti v EU, jenž se může projevit například malou vahou Evropského parlamentu nebo v pocitu občanů, že v rámci EU nemají dostatečný rozhodovací vliv. Druhý typ euroskepticismu, a to euroskepticismus sociální určila Sørensen jako skepticismus občanů EU vůči sociální politice EU a ochrany sociálních práv svých občanů. (SØRENSEN, Love Me, Love Me Not ...: A Typology of Public Euroscepticism, 2008)

Pro tuto práci budou ale důležitější poslední dva druhy euroskepticismu, neboť tyto dva druhy členění podle Sørensen budou částečně použity i v této práci. Euroskepticismus založený na suverenitě se zabývá národní identitou, integrací, kompetencemi různých orgánů a obavami z všeho dříve zmíněného. Vstup do EU znamená pro každý stát výhody, které ale nemusí všichni občané považovat za výhodné i pro ně, ale mohou si je brát například jako hrozbu či určitou formu útlaku. Přebírání národních kompetencí je rozhodně jednou z nich. (SØRENSEN, Love Me, Love Me Not ...: A Typology of Public Euroscepticism, 2008) Euroskepticismus založený na suverenitě nám bude inspirací pro náš typ euroskepticismus. Euroskepticismus založený na suverenitě si v našem případě přetvoříme v euroskepticismus migrační, neboť když Sørensen tvořila svou teorii, Evropa se s takovou vlnou imigrace ještě nepotýkala. Evropská veřejnost se

potýkala s Lisabonskou smlouvou⁷, která udělila rozsáhlejší pravomoci Evropskému parlamentu, změnila systém hlasování v Radě, zavedla tzv. občanskou iniciativu, funkce stálého předsedy Evropské rady, vysokého představitele pro zahraniční a bezpečnostní politiku a diplomatický sbor EU. (europa.eu/european-union, 2020)

Poslední typ euroskepticismu, který Sørensen určila, je ekonomický. Ekonomický euroskepticismus podle Sørensen znevažuje hmatatelné ekonomické výhody participace státu v Evropské unii. Sørensen opět určila sadu otázek, které odrážejí tento typ euroskepticismu. (SØRENSEN, Love Me, Love Me Not ...: A Typology of Public Euroscepticism, 2008) Jedna z otázek, kterou použila, přesněji otázka plýtvání peněz, bude využita i v této práci.

2. Hypotézy

První hypotéza je následující: Státy, které jsou čistí dárci, to jest, že do Evropské unie přispívají více peněz, než se jim vrátí, mají vyšší náchylnost ke vzniku a posilování euroskepticismu než státy, které jsou čistými příjemci. Těmto státům se být členem a získávat více finančních prostředků než do EU posílat, vyplatí. Druhá hypotéza je naformulována následovně: Státy, které se potýkaly v roce 2015 a následujících letech s nárůstem migrantů spojeným hlavně se situací v Sýrii, budou mít větší míru euroskepticismu.

⁷ Lisabonská smlouva byla podepsána 13. prosince 2007 a vstoupila v platnost 1. prosince 2009.

2.1. Financování EU

Financování představuje obrovskou roli v každé organizaci. Financování je bezesporu důležitým prvkem i v Evropské unii, která hospodaří s obrovskými rozpočty, zaměřit se na něj i ve spojitosti s euroskepticismem má tedy svoji logiku. Prvně je však podstatné zjistit, jak Evropská unie peníze vůbec získává. Financování EU má právní základ v článku 311 a čl. 322 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie a článcích 106a a 171 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii. (www.europarl.europa.eu, 2021) Mezi příjmy, které se odvádějí do unijního rozpočtu, patří především příspěvky členských zemí, dovozní cla na výrobky ze států mimo Unii a rovněž pokuty uložené za porušení unijních pravidel. (DELASNERIE, 2020) Je ale nutné zdůraznit, že se financování Evropské unie postupně v letech měnilo. Zatímco od roku 1970 bylo Evropské společenství financováno především z vlastních zdrojů, od roku 1980 do roku 1998 dělal hlavní část procentní podíl DPH ve prospěch Unie, který podle očekávání vyberou členské státy, od toho ale začalo postupně upouštět především kvůli znevýhodnění chudších států. Od roku 1998 jsou hlavním příjmem Evropské unie příspěvky členských států unie odvozené z podílu HNP. (KRUTÍLEK, 2021; USHERWOOD, 2005)

A právě příspěvky členských států jsou poměrně ožehavé téma, neboť unijní státy si nejsou absolutně rovny po ekonomické stránce. Ve vyspělejších státech EU je snadné použít teorii dotování ostatních méně vyspělých států k vytvoření euroskepticismu. Přestože je tato teorie a hypotéza velice jednoduchá a přímočará, rozhodně nejde takhle jednoduše tuto problematiku vyřešit, s přihlédnutím na to, že země, které do Evropské unie přispívají více

peněz, mají větší zastoupení v Evropském parlamentu. Na druhou stranu by se dalo říct, že spojitost s financováním EU a mírou euroskepticismu může existovat. Proto bude v jedné z následujících kapitol této problematice věnována zvláštní pozornost a snaha ji potvrdit nebo vyvrátit na základě ekonomického euroskepticismu Cathariny Sørensen a Eurobarometrů.

2.2. Migrační krize

Další data, která v této práci pomohou se zkoumáním příčin euroskepticismu, budou data o migraci. Domnívám se, že migrační politika EU bude mít značný vliv na názory lidí v dotaznících a na vyhranění některých politických stran nejen v Evropském parlamentu. Souvisí euroskepticismus s velmi medializovanou migrační krizí⁸?

V roce 2015 došlo v některých evropských státech ke skokovému nárůstu počtu žadatelů o azyl ze Sýrie a ekonomických migrantů z dalších zemí, což mělo za následek zhroucení některých klíčových aspektů migrační politiky EU. V důsledku toho se na podzim 2015 sešla Evropská rada na mimořádném zasedání a vydala plán přemístění migrantů. (TAGGART & SZCZERBIAK, Putting Brexit into perspective: the effect of the Eurozone and migration crises and Brexit on Euroscepticism in European states, 2018) Migrační vlna s sebou přinesla velkou otázku suverenity jednotlivých států v tématice kvót a přerozdělování migrantů mezi jednotlivé státy. A právě

⁸ Evropská migrační krize je mezinárodní politická krize v Evropské unii, která vyvrcholila v roce 2015. Krize byla způsobena velkým počtem jak uprchlíků, tak ekonomických migrantů směřujících do EU

v tomto případě využijeme migrační euroskepticismus vyvozený z průzkumů veřejného mínění.

3. Metodologie

Pro naše zkoumání euroskepticismu je důležitá upravená teorie tvrdého a měkkého euroskepticismu podle Taggarta a Szczerbiaka. Tato teorie je kromě euroskepticismu politických stran a hnutí vhodná i pro ten veřejný. Právě veřejný euroskepticismus nás bude zajímat v sérii průzkumů veřejného mínění, které se dělají pravidelně v EU již od 70. let. Tvrdý euroskepticismus bude podstatný pro praktickou část této práce. Jednak budeme pomocí tvrdého euroskepticismu vybírat euroskeptické odpovědi z dotazníků veřejného mínění, a dále budeme využívat teorie Cathariny Sørensen, která nám dala předlohu ve specifických typech euroskepticismu, se kterými budeme pracovat. První použitý ekonomický euroskepticismus má původ v práci Sørensen *Love Me, Love Me Not: A Typology of Public Euroscepticism*. Druhý migrační euroskepticismus je přetvořeným typem euroskepticismu založeného na suverenitě. Oba naše aplikované typy euroskepticismu jsou vytvořeny z eurobarometrů.

Eurobarometr je nejdelší běžný pravidelný nadnárodní a mezioborový program průzkumu veřejného mínění. Od roku 1973 jsou prováděny evropskými orgány ve všech členských státech EU pravidelné průzkumy veřejného mínění. Toto pozorování realizuje pomocí Eurobarometrů Evropská komise⁹. Dotazování je prováděno každé jaro a každý podzim,

⁹ Evropská komise je nadnárodní orgán Evropské unie, nezávislý na členských státech a hájící zájmy Unie.

vždy na základě opakovaných průřezových dat.¹⁰ (gesis.org, 2021) Standart Eurobarometr, ze kterého vychází naše měření, je průzkum veřejného mínění zaměřený na pravidelně se opakující okruhy otázek, s cílem porovnávat názory v jednotlivých zemích a vývoj v názorech občanů členských států EU. (www.europarl.europa.eu, 2021) Standart Eurobarometr sleduje postoje k evropskému sjednocení, institucím a politikám doplněné o měření pro obecnou společensko-politickou orientaci, stejně jako o demografické údaje respondentů a domácností.

U Eurobarometrů jsou velmi výhodné opakující se sady otázek a neměnící se varianty odpovědí. To umožňuje srovnání napříč zeměmi a porovnání v čase. Přestože se řada otázek v průběhu let rozšířila, cílem programu je udržet většinu průzkumu neměnnou, aby údaje byly v průběhu času srovnatelné. Počínaje Eurobarometrem číslo 34 z roku 1990 byly spolu se Standart Eurobarometr prováděny samostatné doplňkové průzkumy týkající se speciálních témat. Speciální nepravidelně opakované moduly zkoumají témata jako je zemědělství, biotechnologie, energetika, životní prostředí, role pohlaví, přistěhovalectví, informační společnost, znalost cizích jazyků, chudoba a sociální vyloučení, veřejné zdraví, regionální identita, věda a technologie, pracovní podmínky, městský provoz a další. (gesis.org, 2021)

Metoda vybraná pro první měření je korelační analýza. V prvním měření budeme porovnávat data z odpovědí v klasických Standart Eurobarometrech s rozpočtovou bilancí jednotlivých států EU. Korelace nám pomůže odhalit

¹⁰ Opakovaná průřezová data se vytvářejí tam, kde se průzkum provádí v novém časovém bodě s novým vzorkem dotazovaných. Pro roční průzkum to znamená, že respondenty v jednom roce budou lidé odlišní od lidí v předchozím roce.

souvislost mezi ekonomickým euroskepticismem a faktem, zda státy Evropské unie do rozpočtu EU více peněz posílají či získávají. Vzhledem k počtu pozorovaných států a podstatě porovnávání států mezi sebou se jeví jako nejlepší použití neparametrického koeficientu, který vychází při výpočtu z pořadí a vzájemných pozic hodnot.

Druhou použitou metodou bude vizualizace a porovnání dvou grafů. Tyto grafy budou znázorňovat spojnicové intervalové časové řady migračního euroskepticismu a imigrantů do šesti států EU, které postihl největší nárůst imigrantů v roce 2015. Spojnicové intervalové časové řady nám velice zřetelně zobrazí časový trend, na kterém bude patrné porovnání mezi grafy. Rozdíl v použití různých metod v měřeních je dán především odlišným počtem pozorovaných států.

4. Operacionalizace

4.1. Rozpočtová bilance EU

Nejprve si ale musíme určit operacionalizaci celé práce. Pro řešení naší první hypotézy budeme používat teorii ekonomického euroskepticismu. První proměnná X v tomto měření je rozpočtová bilance každého ze států Evropské unie. Tato proměnná nám značí a dává hodnotu, zda je daná unijní země čistým plátcem či příjemcem. Každý stát přispívá určitý podíl peněz do Evropské unie. Na této škále rozpočtové bilance jsou záporné a kladné hodnoty, stejně tak jako některé státy jsou v mínusu a některé státy v plusu s celkovou bilancí příspěvků. Záporné hodnoty proměnné Y rozpočtové bilance znamenají, že stát vkládá do EU rozpočtu více, než kolik čerpá.

Kladné hodnoty naopak znamenají, že stát více peněz čerpá, než do rozpočtu EU reálně posílá. Peníze z rozpočtového balíku se přerozdělují a dále se používají převážně na inteligentní a udržitelný růst za využití přírodních zdrojů. Druhou proměnnou y v tomto měření bude odpověď „plýtvání peněz“ na otázku: Co pro Vás znamená Evropská unie? Tuto odpověď používala ve svých měřeních i Sørensen.

Evropská komise se každý půlrok prostřednictvím dotazníků ptá obyvatel Evropské unie poměrným zastoupením na řadu věcí od sociálních po ekonomické odvětví, dotazuje se i na to, co podle nich znamená Evropská unie. Mezi nejčastější odpovědi patří: svobodné cestování, studování a práce kdekoliv v EU; euro; mír; rozmanitost kultur; silnější slovo ve světě; demokracie; byrokracie; plýtvání peněz; nízká kontrola na hranicích, ekonomický růst; větší kriminalita; ztráta kulturní identity; sociální ochrana a nezaměstnanost. Pro nás bude klíčová odpověď plýtvání peněz jako euroskeptický názor zbytečného nakládání s penězi. U těchto dvou proměnných, rozpočtové bilanci a euroskeptické odpovědi v podobě plýtvání peněz, budeme vyhodnocovat závislost jednotlivých roků v období 2013 až 2019 na základě korelace.

Korelační analýza nám pomůže odhalit strukturu vztahů v datech. Korelace zjišťuje, zda v datech existuje souběh nebo protiběh variabilit dvou proměnných. Korelací nedokážeme úplně usoudit, že by jeden z nich musel být příčinou a druhý následkem, korelace neimplikuje kauzalitu, může se jednat například o dvě proměnné, které v sobě nesou společnou informaci, o složitější typ vztahu, kdy zjištěný souběh nebo protiběh variabilit způsobuje jiná proměnná působící na obě sledované nebo nepřímý vztah zprostředkovaný další proměnnou. Nutně tedy neznamená, že by proměnné

i po prokázání korelace na sobě závisely, obě proměnné mohou být následkem jiné proměnné, které není ve zkoumání zahrnuta.

V našem zkoumání použijeme konfirmační přístup korelační analýzy. Ten vychází z určité představy o fungování vztahů, kterou se na základě dat snaží potvrdit nebo vyvrátit. Korelace dvou proměnných ukazuje, do jaké míry se změny jedné z veličin dají odvodit ze změn té druhé. Pokud se mezi dvěma našimi proměnnými X a Y prokáže korelace, tak poté můžeme usoudit, že na sobě proměnné mohou určitým způsobem záviset, ovšem nemůžeme obecně říct, který ze znaků je příčinou a který je následkem. K našemu měření budeme používat bodový graf, odhadnutou regresní přímku, Spearmanův korelační koeficient a p-hodnotu neparametrického testu nezávislosti. Míru korelace vyjadřuje právě Spearmanův korelační koeficient a p-hodnota neparametrického testu nezávislosti.

Spearmanův korelační koeficient je neparametrický korelační koeficient. Neparametrické korelační koeficienty vycházejí při výpočtu z pořadí a vzájemných pozic hodnot, proto nejsou citlivé na vzdálená pozorování. Při jeho výpočtu vycházíme z realizace dvourozměrného náhodného vektoru o rozsahu n , tedy dvojice pozorovaných hodnot náhodných veličin x a y pro n subjektů. Spearmanův korelační koeficient nabývá hodnot od -1 do 1 , hodnota -1 znamená silnou negativní závislost, hodnota 1 znamená silnou pozitivní závislost. Pokud je výsledkem číslo 1 nebo hodnota jedničky blízká, tak se jedná o přímou závislost, tedy pokud roste hodnota jedné proměnné, tak roste i hodnota druhé proměnné. Poslední hodnotou, která nám může vyjít, je výsledek nulový, nebo číslo poblíž hodnoty 0 . V takovém případě mezi proměnnými není žádná závislost.

(<https://portal.matematickabiologie.cz/index.php?pg=aplikovana-analyza->

klinických-a-biologických-dat--biostatistika-pro-matematickou-biologii--
zaklady-korelacni-analyzy--spearmanuv-korelacni-koeficient, 2021)

V sociálních vědách ale nikdy nenacházíme dokonalé korelace. Korelace s hodnotou 0,6 nebo více, ať pozitivní či negativní, obvykle naznačují vysoký stupeň závislosti mezi srovnávanými proměnnými. Pokud nám vyjde Spearmanův korelační koeficient s hodnotami korelace kolem rozpětí mezi -0,4 a 0,4, naše hypotéza ekonomického euroskepticismu se nepotvrdí, jinak řečeno, nedojde k prokázání závislosti mezi proměnnými X a Y. Pokud ale vyjdou hodnoty korelace okolo 0,6 a více k 1 či -0,6 a více k -1, můžeme považovat naše proměnné za závislé.

P-hodnotou je hodnota vyjadřující nejmenší hladinu významnosti testu, při níž na výsledných datech ještě zamítneme nulovou hypotézu. Čím nižší p-hodnota testu je, tím menší nám tento test určuje pravděpodobnost, že platí nulová hypotéza. P-hodnota nabývá hodnot od 0 do 1. Nulová hypotéza znamená, že mezi proměnnou x rozpočtové bilance EU a y ekonomického euroskepticismu v podobě odpovědi plýtvání peněz není žádná závislost. Proti tomuto závěru máme alternativu: proměnnou x rozpočtové bilance EU a y ekonomického euroskepticismu v podobě odpovědi plýtvání peněz je statisticky signifikantní závislost.

Rozhodování o platnosti či neplatnosti nulové hypotézy probíhá následovně. Výslednou p-hodnotu testu srovnáme se zvolenou hladinou významnosti α s tím, že nulová hypotéza se zamítá ve chvíli, kdy p-hodnota testu klesne pod tuto hladinu. V případě že je p-hodnota menší než 0,05, nulovou hypotézu zamítáme a hovoříme o statisticky významném výsledku na hladině významnosti $\alpha = 0,05$. Rozhodujeme-li o platnosti nulové hypotézy na

základě p-hodnoty, můžeme p-hodnotu chápat jako číselný indikátor platnosti nebo neplatnosti nulové hypotézy vyjádřený na pravděpodobnostní škále. (portal.matematickabiologie.cz, 2021)

Pokud nám při vyhodnocení statistického testu vyjde naše hodnota p-hodnota blízká nule (v našem případě, pokud jsou hodnoty p-hodnoty menší než 0,05), znamená to, že naše nulová hypotéza má velmi malou oporu v pozorovaných datech a můžeme ji zamítnout. Tím se přikláníme k alternativní hypotéze, čímž tedy sledujeme statisticky významnou negativní závislost, která se projevuje klesající přímkou, kde, pokud klesá proměnná X, klesá i proměnná Y. (portal.matematickabiologie.cz, 2021)

Tabulka 3: Finanční bilance EU a Eurobarometr, zdroj: vlastní

state	budget_13	waste_13	budget_14	waste_14	budget_15	waste_15	budget_16	waste_16	budget_17	waste_17	budget_18	waste_18	budget_19	waste_19
BE	-1541,1261	29	-1478,0664	29,5	-1387,7603	31,5	-1533,9067	33	-715,72831	29,5	-511,58303	31,5	-572,82528	28,5
BG	1529,01709	7,5	1824,31825	10	2279,38682	13	1946,49261	12	1471,33309	11,5	1669,22699	14,5	1695,40987	14,5
CZ	3401,13607	37	3004,20453	34	5699,43661	33,5	3221,76321	40	2479,45965	37,5	2385,14509	37,5	3515,0713	34
DK	-1277,1028	18	-836,04372	18	-790,36687	13,5	-638,94366	17	-702,63736	15,5	-1199,6545	14	-1021,7065	11,5
DE	-13824,755	44	-15501,566	39	-14306,822	35	-10987,996	37	-10675,381	28,5	-13486,567	26,5	-14323,37	27
EE	771,399464	16,5	473,825233	18	242,864993	15	478,835687	21	471,068632	20	539,278039	19	923,936754	17
IE	279,147723	13,5	38,7560145	14	349,294202	11	181,409605	11	-172,61343	10	-319,74974	9	-27,827993	8,5
EL	5340,65544	20	5162,61954	19	4933,95031	18	4286,25902	18	3740,68271	18	3349,36782	19	3678,33701	16,5
ES	3058,26641	23	1090,59462	21	4527,35343	16,5	1678,07804	17	729,417487	14	1841,80014	14,5	733,477118	13
FR	-8445,6927	35	-7164,548	32,5	-5522,5227	33	-9216,2763	37	-4569,3052	33	-5970,5547	31	-6756,0751	32
HR	49,6195934	12	173,438868	11	226,71653	10	516,496597	13	261,929129	15	660,303389	14,5	1606,11024	14,5
IT	-3789,898	17,5	-4467,0303	19,5	-2638,662	17	-3206,7817	18	-3577,7579	17	-5071,4013	18,5	-4060,9994	17
CY	40,3925158	23	114,7954	21,5	-23,353365	24,5	21,2212018	24	50,7854524	22	77,5968225	22,5	72,3707638	21,5
LV	801,236915	13,5	799,816124	16	759,353242	16	504,313286	17	527,255181	16	968,67384	18	1113,79487	15
LT	1514,47501	14	1543,18175	15	540,34127	13,5	1142,79689	15,5	1265,53147	17,5	1704,84022	17,5	1162,45868	15
LU	-69,388523	28	80,0842805	26,5	-93,956654	31,5	7,46232633	25,5	13,8996716	23,5	17,5684061	22,5	15,4314489	19
HU	4954,49491	11	5681,58574	12	4636,53736	11,5	3580,91368	12	3137,46261	10	5205,51076	11	5075,75372	7
MT	88,0029571	13	179,426745	14	31,6791391	12,5	118,8074	16,5	104,724227	16	46,0601951	11	142,765758	11
NL	-2675,0706	41	-4711,0456	23,5	-3695,2346	20,5	-308,70891	23,5	-1391,5902	20	-2475,0511	19	-2970,5984	18,5
AT	-1251,7409	37,5	-1240,636	38,5	-851,10119	49	-967,87974	43	-933,08736	43	-1354,2809	37	-1212,9442	36
PL	12237,1264	11	13748,0508	11	9483,06823	11	6973,14296	14	8565,85567	11	12335,6837	12	12041,2947	11
PT	4416,71827	19	3211,3312	18	981,227674	14,5	1717,3463	13	2437,17175	10,5	3266,8746	7,5	2566,83002	5,5
RO	4142,83755	14	4519,87587	12,5	5154,48145	13,5	5961,64586	18,5	3380,89126	17	3191,29999	14,5	3378,383	11
SI	429,212022	28,5	794,417346	24	578,87309	21	180,343224	23	145,120967	24,5	531,431135	23	513,509975	20
SK	1287,39237	30,5	1010,13514	32	3095,14503	28,5	1986,047	25,5	979,597089	26,5	1682,06558	29,5	1527,95495	30
FI	-603,9608	33,5	-809,02897	28,5	-488,32885	27,5	-424,25533	30	-275,41822	24,5	-578,95051	26	-559,09099	22,5
SE	-2220,7446	38,5	-2312,7361	35,5	-2200,2335	31,5	-946,4328	34,5	-1403,5399	32	-1532,9436	30,5	-1435,6479	33
UK	-8641,6508	29	-4929,7561	24	-11521,367	22	-6272,1934	22,5	-5345,1276	21	-6971,9901	21,5	-6821,8047	21,5

Tabulka 3 zachycuje data k prvnímu měření. Proměnná X (budget_rok) finanční bilance jsou data získána ze stránek Evropské komise z let 2013 až 2019 vyjadřující, jestli je daná země ve finanční rozpočtové bilanci v záporných hodnotách či v plusových, a to v milionech euro. Z tabulky 3 je možno vyčíst, že stát, například Francie v roce 2013 byla čistým dárce, a to zaokrouhleně -8 446 000 000 eur. Tato informace je volně k získání v data setech na stránkách Evropské komise. (ec.europa.eu/budget/graphs/revenue_expenditure, 2020) Proměnná Y (waste_rok) se rovná aritmetickému průměru procenta populace v dané zemi, která v daném roce v jarním a podzimním měření Eurobarometrů odpověděla, že Evropská unie pro ně představuje plýtvání peněz. Pro ukázkou v roce 2016 takto odpovědělo vcelku 14 % Poláků. Data zohledňující procenta euroskeptického obyvatelstva v dané zemi každý půlrok jsou přístupná prostřednictvím eurobarometrů na webových stránkách Evropské komise. (ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey, 2020)

4.2. Imigrace ze zemí mimo EU28

Při druhém měření migrační vlny a obavy z migrace branou jako euroskepticismus budeme vizualizovat časovou řadu obou proměnných a liniové grafy mezi sebou porovnávat, neboť liniový graf je velice dobrý k přehlednému znázornění vývojových trendů v čase. Je proto nejvhodnějším typem grafu pro zobrazování časových řad. V prvním grafu budeme moci vidět trend euroskepticismu v podobě migrace vnímaného jako problém, a to konkrétně odpověď „imigrace“ na otázku: Co jsou dva

nejdůležitější problémy, kterým v současnosti čelí Evropská unie. Tato otázka byla opět pokládána ve Eurobarometrech každý půlrok. Mezi nejčastější odpovědi patří: imigrace, ekonomická situace, nezaměstnanost, veřejné finance členských států, terorismus, zvyšování inflace a nákladů na život, kriminalita, vliv EU ve světě, klimatické změny, životní prostředí, daně, dodávka energie a důchody. Druhý liniový graf bude představovat imigraci ze zemí mimo EU do vybraných šesti států v časovém trendu. Budeme porovnávat časový úsek 2013 až 2019 u obou grafů.

Tabulka 4: Imigrace ze zemí mimo EU a Eurobarometr, zdroj: vlastní

state	migr_13	spr_13	aut_13	migr_14	spr_14	aut_14	migr_15	spr_15	aut_15	migr_16	spr_16	aut_16
DE	252122	9	22	372 408	28	37	998 260	55	76	507 034	57	50
ES	157823	6	8	164 369	13	11	183 675	25	39	235 632	34	32
FR	127 360	13	23	130 394	16	20	148 686	34	49	157 823	35	36
IT	201 536	7	16	180 271	25	29	186 522	43	49	200 217	44	49
SE	64 186	8	16	70 734	18	28	78 158	48	74	104 384	59	57
UK	248 464	19	23	287 136	29	33	278587	36	61	265390	51	42

state	migr_16	spr_16	aut_16	migr_17	spr_17	aut_17	migr_18	spr_18	aut_18	migr_19	spr_19	aut_19
DE	507 034	57	50	391 498	40	47	370 354	42	45	380 441	37	38
ES	235 632	34	32	314 238	31	26	414 292	27	38	513 850	37	29
FR	157 823	35	36	167 257	27	32	176 766	39	33	180 252	28	30
IT	200 217	44	49	239 953	40	38	228 117	41	41	205 873	32	34
SE	104 384	59	57	89 964	45	45	83 836	42	38	71 678	35	36
UK	265390	51	42	320669	33	32	325 052	29	31	405 824	22	26

Získaná data k druhému měření euroskepticismu obsahují zaprvé informace o počtu imigrantů ze zemí mimo Evropskou unii (mig_rok) z let 2013 až 2019, tyto čísla jsou dostupná v data setech z eurostatu.¹¹ Pro demonstraci dat, Itálie přijala podle eurostatu za rok 2015 186 522 evidovaných imigrantů ze zemí mimo EU. (ec.europa.eu/eurostat/databrowser, 2021) Dalším údajem, s kterým budeme počet imigrantů porovnávat, jsou procenta

¹¹ Eurostat neboli Statistický úřad Evropské unie je odpovědný za zveřejňování vysoce kvalitních celoevropských statistik a ukazatelů, které umožňují provádět srovnání mezi jednotlivými zeměmi a regiony.

obyvatel (spr/aut_rok), kteří v daném půlroce v jarním nebo podzimním měření Eurobarometrů odpověděli, že jako největší problém, kterému evropská unie čelí, shledávají imigrace. Pro příklad v roce 2018 v jarním měření odpovědělo tímto způsobem shledání velkého problému v imigraci celkem 27 % Španělů. Tato data zohledňující procenta euroskeptické populace v dané zemi každý půlrok a další dotazníková šetření prováděná Evropskou komisí jsou dostupná prostřednictvím eurobarometrů na stránkách Evropské komise. (Evropská komise, 2021)

5. Vyhodnocení dat

5.1. Rozpočtová bilance

Na naši první otázku, která se ptala, jestli státy, které jsou čistí dárci, to znamená, že do Evropské unii přispívají více peněz, než se jim vrátí, mají vyšší náchylnost ke vzniku a posilování euroskepticismu než státy, které jsou čistými příjemci, kterým se být členem a získávat více finančních prostředků, než do EU posílat, vyplatí, odpovíme na základě korelační analýzy v R Studiu. Získali jsme bodový graf, v kterém se nachází odhadnutá regresní přímka, výslednou hodnotu Spearmanova korelačního koeficientu za každý rok a p-hodnotu neparametrického testu nezávislosti také za každý měřený rok.

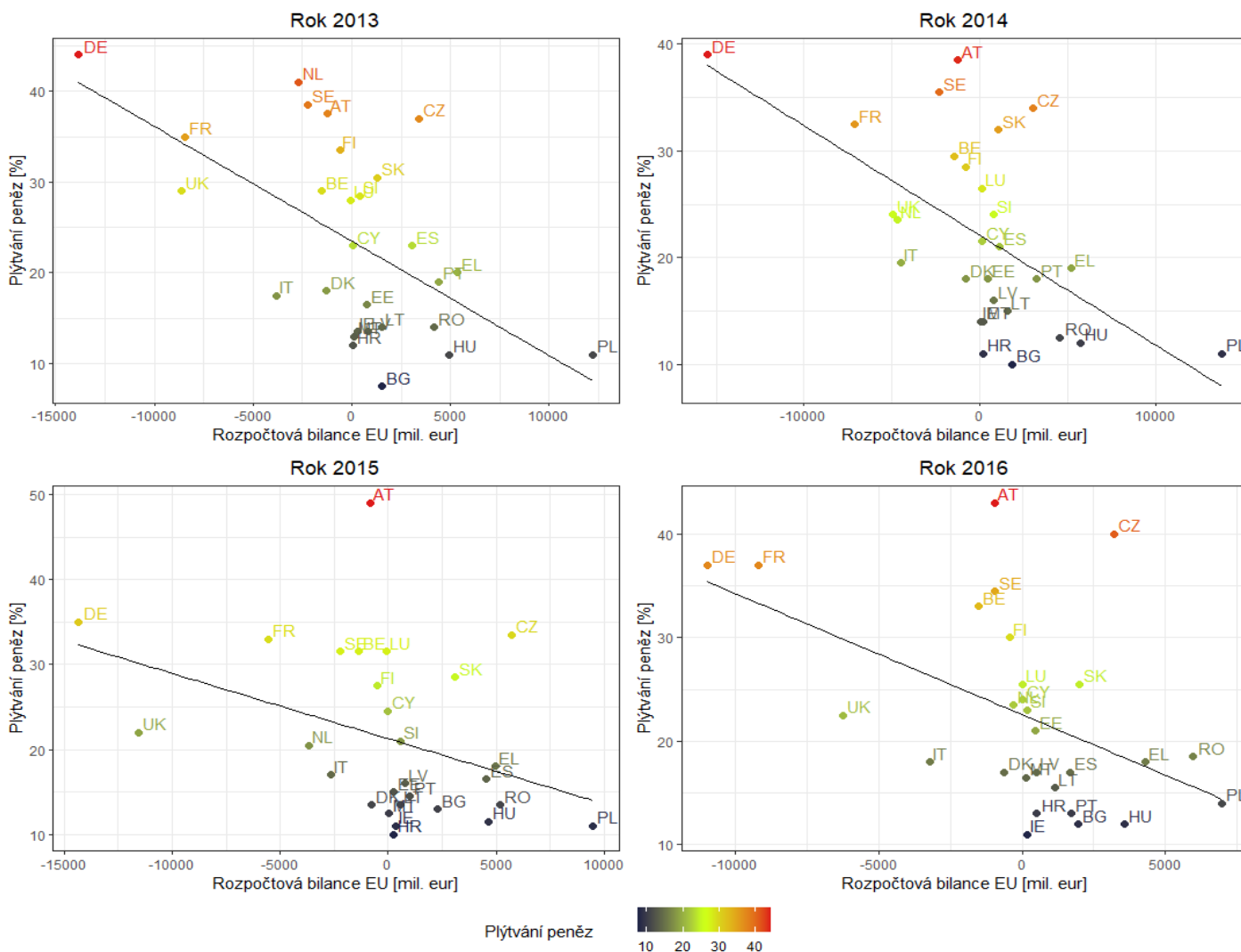
Test míry korelace vyjádřené Spearmanovým korelačním koeficientem a p-hodnotou neparametrického testu nezávislosti provedený v jednotlivých letech nám dopadl následovně: V roce 2013 a 2014 vyšel Spearmanův korelační koeficient $R = -0,54$. Jak již bylo řečeno dříve, rozpětí čísel

Spearmanova korelačního koeficientu kolem $R=-0,6$ se považuje za hodnoty s vysokým stupněm závislosti mezi proměnnými. Proto můžeme hodnotu Spearmanova korelačního koeficientu $R=-0,54$, která nám vyšla za roky 2013 a 2014, brát jako dostačující důkaz korelace a můžeme konstatovat statisticky signifikantní závislost. Hodnota R vyšla negativní, což znamená klesající regresivní přímkou. Dále pak u p -hodnoty neparametrického testu nezávislosti v roce 2013 a 2014 pozorujeme výsledek $p=0.003$. V tomto pozorování tedy zamítáme nulovou hypotézu a přikláníme se k alternativní hypotéze.

V roce 2015 jsme pozorovali Spearmanův korelační koeficient $R=-0,44$. Tato hodnota již není tak vysoká a průkazná jako hodnoty, které jsme sledovali v předchozích letech 2013 a 2014, avšak stále nám poukazuje na určitou závislost mezi proměnnými. I přestože je hodnota nižší, přesahuje alespoň hodnotu 0,4. Hodnota R je opět negativní s klesající odhadnutou regresní přímkou. P -hodnota neparametrického testu nezávislosti v roce 2015 dosáhla hodnoty 0,019. I v tomto sledování tedy zamítáme nulovou hypotézu a přikláníme se k alternativní hypotéze a shledáváme částečnou závislost mezi proměnnými.

Oproti tomu měření v roce 2016 vykázala hodnotu Spearmanova korelačního koeficientu $R=-0,51$. Hodnota R je opět negativní a na rozdíl od roku 2015 je hodnota blíže ke -1, tedy je v tomto případě větší míra korelace. P -hodnota neparametrického testu nezávislosti v roce 2016 dosáhla hodnoty nižší, a to $p=0,005$. I v tomto sledování tedy zamítáme nulovou hypotézu a přikláníme se k alternativní hypotéze, neboť p -hodnota je menší než 0,5, což je podmínka tohoto testu. Shledáváme závislost mezi proměnnými.

Obrázek 1: Graf korelace 2013, 2014, 2015 a 2016, zdroj: vlastní

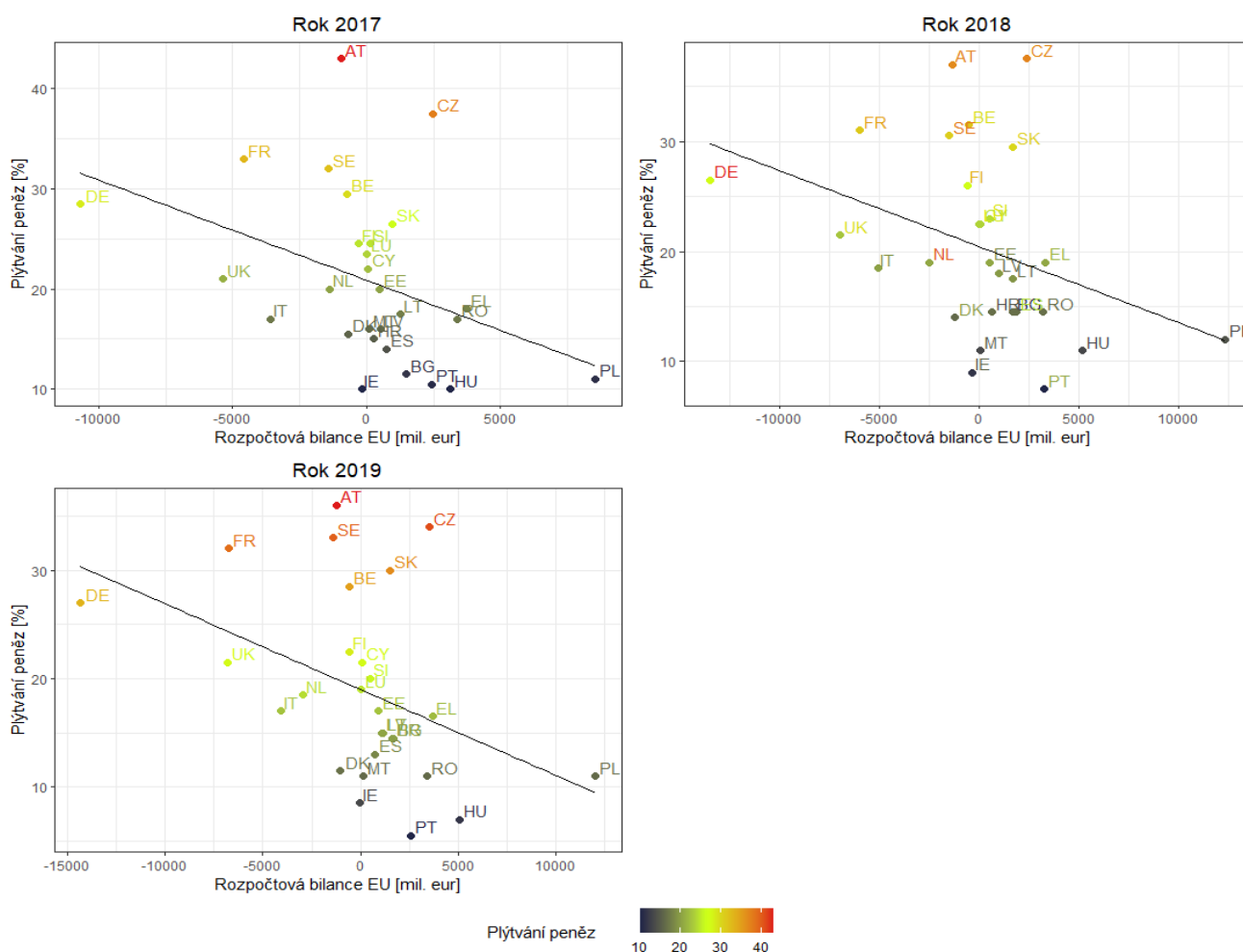

Hodnota Spearmanova korelačního koeficientu v roce 2017 se rovnala $R = -0,54$, tato hodnota je totožná s výsledky měření v letech 2013 a 2014. Proto můžeme konstatovat statisticky signifikantní závislost, neboť hodnota $R = -0,54$ poskytuje dostačující důkaz korelace. I p-hodnotu neparametrického testu nezávislosti v roce 2017 pozorujeme stejnou jako v měřeních 2013 a 2014, a to $p = 0,003$. Zamítáme nulovou hypotézu a přikláníme se k alternativní hypotéze. Negativní hodnota R nám se projevuje klesající přímkou.

V roce 2018 jsme pozorovali Spearmanův korelační koeficient $R=-0,45$. Tato hodnota nám stále poukazuje na určitou závislost mezi proměnnými, i přestože je hodnota nižší, přesahuje již zmiňovanou hodnotu 0,4. Hodnota R je negativní s klesající odhadnutou regresní přímkou na grafu. P-hodnota neparametrického testu nezávislosti v roce 2018 dosáhla vyšší hodnoty než v předchozím měření, a to hodnoty 0,016. Ale i v tomto sledování zamítáme nulovou hypotézu a dáváme za pravdu alternativní hypotéze a shledáváme závislost mezi proměnnými.

Oproti předchozímu měření vyšla hodnota Spearmanova korelačního koeficientu v roce 2019 nižší, a to $R=-0,4$. Hodnota R značí menší míru korelace. P-hodnota neparametrického testu nezávislosti v roce 2019 dosáhla hodnoty vyšší, a to $p=0,035$. I v tomto sledování tedy zamítáme nulovou hypotézu a přikláníme se k alternativní hypotéze, neboť p-hodnota je menší než 0,5, což je podmínka tohoto testu. Hodnota R nám vyšla negativní, konstatujeme negativní závislost, která se projevuje klesající přímkou, kterou můžeme vidět na obrázku červenou barvou. Pokud se bude zvyšovat hodnota proměnné x, bude klesat proměnná y.

Obrázek 2: Graf korelace 2017, 2018 a 2019, zdroj: vlastní

Spearmanův korelační koeficient, který nabývá hodnot od -1 do 1 dosahoval průměrně v našem měření hodnoty zaokrouhleně $R = -0,49$, s tím, že u 4 měření ze 7 byla hodnota R vyšší než 0,5. Ve srovnání s R hodnotou, hodnota p -hodnoty neboli nejmenší hladina významnosti testu, při níž na daných datech ještě zamítneme nulovou hypotézu, dosáhla ve všech provedených měřeních a letech vždy potvrzujících hodnot kolem 0 a pod 0,05. Shledali jsme tedy ve všech měřeních, že naše nulová hypotéza má velmi malou oporu v pozorovaných datech a tím ji zamítáme ve všech námi pozorovaných případech. Přikláníme se k alternativní hypotéze, pozorujeme statisticky

významnou negativní závislost, která se projevuje klesající přímkou, kde, pokud klesá proměnná X, klesá i proměnná Y. To znamená, že pokud se bude u daného státu navyšovat rozpočtová bilance, tedy daný stát bude z Evropské unie získávat více peněz, než do Unie pošle, je pravděpodobné, že bude klesat ekonomický euroskepticismus v podobě názoru o plýtvání peněz. Nemůžeme stoprocentně potvrdit, že by na sobě byly pozorované proměnné závislé, neboť korelace neznamena kauzalitu ani nemůžeme dokonale potvrdit hypotézu na základě korelace s hodnotou $R = -1$ nebo 1 , ale určitá korelace potvrzena byla. Konstatujeme, že naše hypotéza se potvrdila, závislost mezi proměnnými se ukázala.

Míra euroskepticismu je v grafu znázorněná od nejvíce skeptických států, které jsou vyznačeny červenou barvou, přes oranžovou a zelenou barvu až k černé barvě, která znázorňuje nejméně euroskeptické státy.

Dále je důležité poznamenat skutečnost, že podle grafu je patrná existence skupiny států, které neodpovídají hypotéze a můžeme ve všech grafech vidět, že jsou velice vzdálené od pomyslné regresní přímky. Jsou to státy jako například Česká republika, Slovenská republika, Švédsko, Rakousko nebo Francie, které jsou k finančním prostředkům vůči EU velice skeptičtí, aniž by jejich finanční bilance rozpočtu EU tomu odpovídala. Naopak na grafu můžeme vidět na dvou opačných stranách Polsko a Německo jako dva extrémní měření, které přesně odpovídají povětšinou pomyslné regresní přímce.

Velice zajímavá a překvapivá je situace ve Spojeném království. V roce 2013 a 2014 je ekonomický euroskepticismus v UK poměrně vysoký okolo 30% obyvatel, nicméně i tak bylo v pomyslném žebříčku euroskeptických států

před Spojeným královstvím 10 států, které měly vyšší míru ekonomického euroskepticismu. Tento fakt je velice zajímavý především s přihlédnutím k tomu, že ve Spojeném království již sílil celkový euroskepticismus. V ostatních letech ekonomický euroskepticismus ve Spojeném království ještě klesal.

5.2. Imigrace

Vizualizace časové osy na liniovém grafu nám poslouží k zodpovězení druhé hypotézy. Naším cílem bylo zjistit, zda státy, jež se potýkají s vyšší mírou migračního euroskepticismu, mají opravdové opodstatnění ve zvýšeném přílivu imigrantů nebo zda vysoká míra migračního euroskepticismu tkví v jiné příčině. Na prvním liniovém grafu můžeme vidět míru migračního euroskepticismu u německé, španělské, francouzské, italské, švédské populace a obyvatel Spojeného království. Na grafu můžeme vidět vysoce rostoucí trend euroskepticismu od roku 2014 až do konce roku 2015, ve kterém se promítla velmi diskutovaná migrační krize. Od roku 2016 tento trend opět klesá. Jak ale můžeme vidět v grafu druhém, tendence imigrace do těchto šesti států ze zemí mimo EU, které zahrnují mimo jiné i již zmíněnou Sýrii, odkud v roce 2015 přišel poměrně velký počet migrantů, tento graf není vůbec stejný.

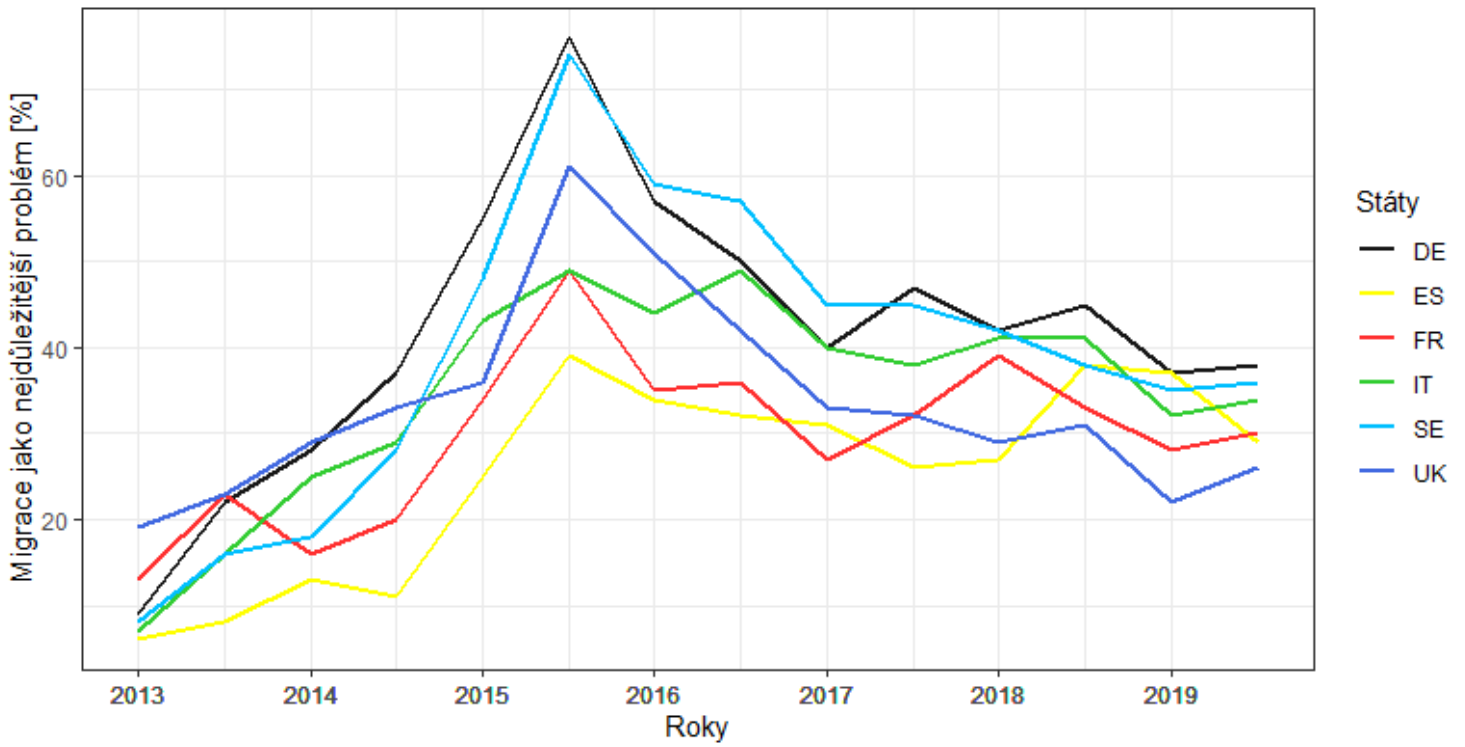
Podobnost mezi grafy není. Pouze pro stát Německo odpovídá tendence imigrace tendenci migračního euroskepticismu. Naopak Švédsko, které například v roce 2015 odpovídá německé populaci v migračním euroskepticismu, v tomto roce nepřijalo zdaleka takový počet imigrantů. Je jasné, že se Německo nedá srovnávat se Švédskem na základě populace, ale

Německu se zdaleka v počtu imigrantů nevyrovná ani Itálie, Francie či Spojené království, které nemá o tolik méně obyvatel, ale přesto má také vysoký podíl euroskeptického obyvatelstva, v našem případě migračního euroskepticismu. Velký rozdíl můžeme vidět v případě Španělska, kdy naopak s nárůstem imigrantů klesá v roce 2019 migrační euroskepticismus.

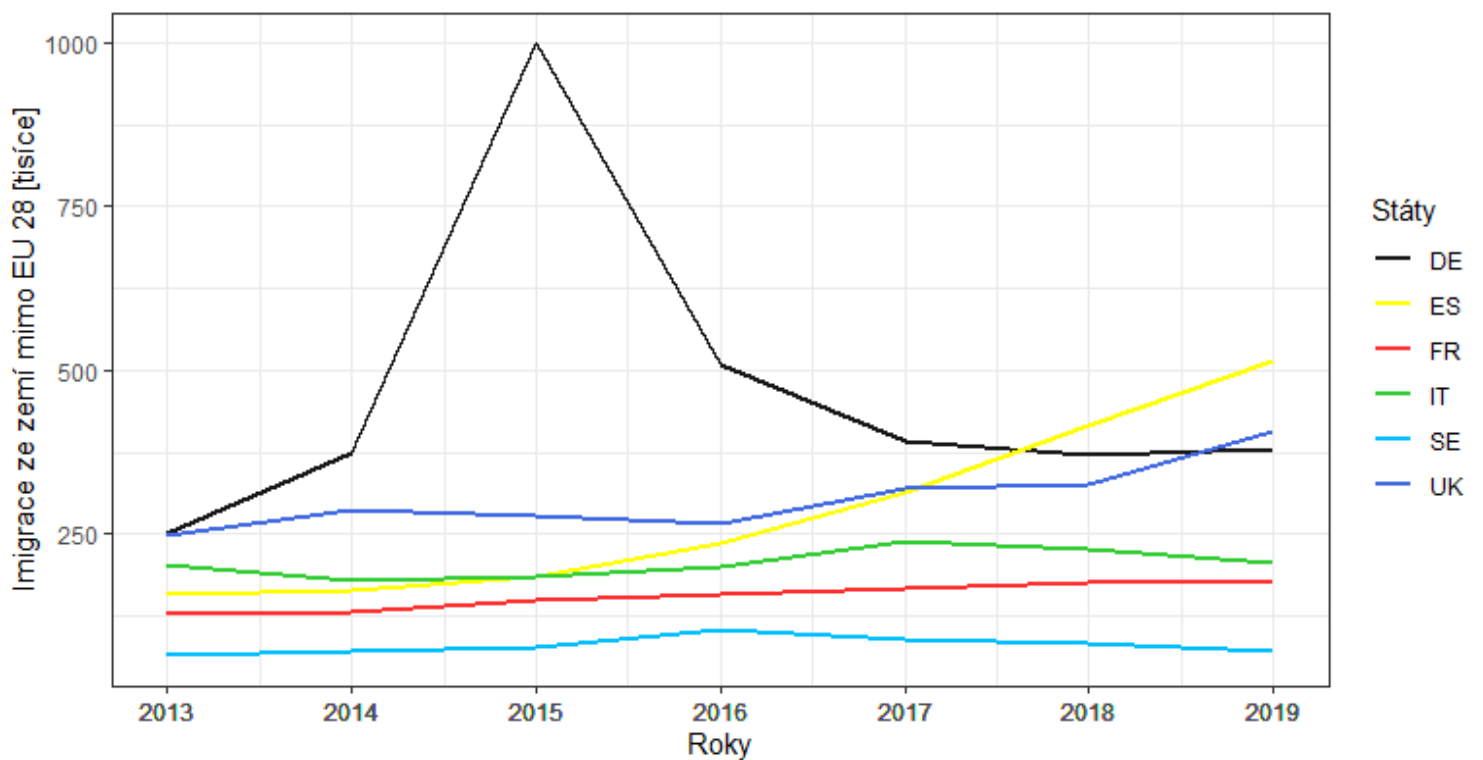
Musíme tedy konstatovat, že tato hypotéza není tímto měřením potvrzená a musíme ji vyvrátit. Některé státy Evropské unie jsou velice euroskeptické, co se týká otázky migrace, nemají pro to ovšem důvody z hypotézy, neboť nemají vysoký počet migrantů nýbrž spíše mediálního euroskepticismu vytvořeným za účelem sebrání sympatií EU a celému projektu integrace. Imigrace není příčinou euroskepticismu. To, co je spíše příčinou euroskepticismu, je strach obyvatel a využití tohoto tématu velkou řadou politických stran jako populistický¹² nástroj. Velká řada převážně strašících lidí se obává nového diskurzu globalizace a s ní spojenou změnu podoby celé Evropy. A právě populismus je skvělou odpovědí a následkem na všechny obavy. Populisté využívají toho, že hlásají, co lidé chtějí slyšet. Lidé chtějí mít pocit, že jsou aktivní a jejich hlas je slyšet. Velice tomuto trendu napomáhají i sociální bubliny, kterým pomáhají sociální média, která podporují jejich názory, v kterých se utvrzují. A to je pravděpodobně skutečný důvod migračního euroskepticismu – strach a iluze, které používají politici jako nástroj k získání moci. (ČT24, 2019) Samotná migrace problémem není, neboť ve velké míře ani neproběhla. Co ale velice rezonuje veřejností je financování EU a její rozpočty.

¹² Populismus je styl politiky, který usiluje o získání široké základny voličů údajnou ochranou zájmů prostých lidí proti různým ohrožením a prosazováním témat vzbuzujících emocionální reakce veřejnosti.

Obrázek 4: Migrační euroskepticismus, zdroj: vlastní

Obrázek 3: Imigrace ze zemí mimo EU, zdroj: vlastní

Závěr

Evropská unie v sobě představuje pro své obyvatele někdy nevýhody ale, také mnoho výhod, které rozhodně nevýhody zastiňují. Přesto velká část obyvatelstva z jednotlivých zemí EU velice kritizuje tuto instituci a žádá vystoupení či reformu Unie. Euroskepticismus je velice nesourodý fenomén. Tento fenomén nemá ucelenou definici ani typologii. Jedná se o nesouhlas, pochybnost a námitky vůči Evropské unii v různých intenzitách a oblastech. Euroskepticismus byl vnímán vždy spíše jako fenomén, který je zastoupen spíše v menší míře ač hlasitě v Evropském parlamentu. V posledních letech se však ukázala síla veřejného euroskepticismu na postup evropské integrace, a to vystoupením Spojeného království z Evropské unie. I přes velkou podporu stranického euroskepticismu, veřejný euroskepticismus hrál klíčovou roli v podobě referenda o vystoupení z Unie. A tak se zvedá potenciál případného dalšího zkoumání veřejného euroskepticismu, neboť ten může hrát velmi důležitou roli v pravděpodobné nadcházející postcovidové krizi. Dále je pro Evropskou unii velice ošemetná ekonomika jednotlivých zemí, zatímco na začátku byly v Unii velice prosperující a vyspělé státy s dobrou úrovní demokracie, v dnešní době je řada států, které se velice mezi sebou liší.

V práci jsme si definovali často používanou a uznávanou typologii stranického euroskepticismu podle Taggarta a Szczerbiaka, pro kterou je typické rozdělení na tvrdý a měkký euroskepticismus, kde měkký euroskepticismus znamená spíše kritiku dlouhodobého směřování a aktuálního působení, kdežto tvrdý euroskepticismus nesouhlasí s celou myšlenkou projektu integrace a unijního systému. Dále jsme si určili

typologii veřejného euroskepticismu podle Sørensen, která v roce 2008 přišla se čtyřmi typy euroskepticismu, kde jsme podle její typologie použili dva typy euroskepticismu v našem výzkumu a aplikovali je podle teorie o tvrdém euroskepticismu na průzkumy veřejného mínění. Jeden typ podle Sørensen, a to euroskepticismus ekonomický jsme využili celý při měření rozpočtové bilance a míry euroskepticismu a druhý typ jsme přetvořili na migrační euroskepticismus a měřili pomocí něho imigraci do států Evropské unie a euroskepticismus. Cílem práce bylo identifikovat příčiny euroskepticismu pomocí měření dvou typů potenciálních příčin a příslušného typu euroskepticismu a potvrdit či vyvrátit hypotézy stanovené v práci.

První měření spočívalo v porovnání a použití ekonomického euroskepticismu a porovnání rozpočtové bilance Evropské unie u jednotlivých států s ekonomickým euroskepticismem vyplývajícím z šetření Eurobarometrů v podobě otázky, co pro Vás znamená Evropská unie, s odpovědí „plýtvání peněz“. Měření probíhalo pomocí konfirmačního přístupu korelační analýzy, která nám pomohla odkrýt strukturu vztahů. Neparametrickým koeficientem v našem měření byl Spearmanův korelační koeficient, který nabývá hodnot od -1 do 1, kde jsou tyto hodnoty ideálem korelace, u nás dosahoval průměrně v měření hodnoty zaokrouhleně $R = -0,49$, kde ale více jak polovina měření překročila hranici $R = -0,5$. P-hodnota, neboli nejmenší hladina významnosti testu, při níž na daných datech ještě zamítneme nulovou hypotézu, dosáhla ve všech provedených měřeních a letech vždy potvrzujících hodnoty kolem 0 a pod 0,05. A tak jsme mohli rozhodnout, že naše nulová hypotéza má velmi malou oporu v pozorovaných datech a tím ji zamítáme. Ve všech námi pozorovaných případech jsme se

přiklonili k alternativní hypotéze, zpozorovali jsme statisticky významnou negativní závislost. I přesto, že nebylo pozorování dokonalé i díky skupině států, která velmi vybočovala z celého měření, hlavně díky celkové euroskeptické náladě v těchto státech, shledali jsme závislost a potvrdili naši hypotézu. Tedy pokud se bude u daného státu navyšovat rozpočtová bilance, tedy daný stát bude z Evropské unie získávat více peněz, než do Unie pošle, bude klesat ekonomický euroskepticismus v podobě názoru o plýtvání peněz.

Druhé měření spočívalo v porovnání a v použití migračního euroskepticismu a porovnání počtu imigrantů ze zemí mimo EU do 6 států s migračním euroskepticismem vyplývajícím z šetření Eurobarometrů v podobě otázky, co jsou dva nejdůležitější problémy, kterým v současnosti čelí Evropská unie, když odpověď na tuto otázku byla „imigrace“. V tomto případě se naše hypotéza, která tvrdila, že země, které se potýkají s velkým počtem migrantů a následujících letech s migrační krizí spojenou hlavně se situací v Sýrii, budou mít větší míru euroskepticismu, nepotvrdila. Nebyla nalezena podpora v datech ohledně spojitosti. Obava z migrantů v podobě migračního euroskepticismu v mnoha státech kromě Německa je neopodstatněná. Většina pozorovaných států měla v roce 2015 a po něm pouze malý nárůst žadatelů o azyl ze zemí mimo EU, ale přesto měly tendenci být více euroskeptické. Toto souvisí s problematikou špatné medializace celého problému, velkého strachu a nepravdivých zpráv, které v posledních letech zaplavují nejen Evropu, ale i celý svět.

Euroskepticismus je důležitý fenomén, který do budoucna bude potřebné mít na paměti a sama Evropská unie si bude muset v příštích letech dávat pozor, aby vydržela její existence s narůstajícím extrémismem a krizemi ve světě.

Citovaná literatura

- (2020). Získáno 2021, z ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey:
<https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/index#p=1&instruments=STANDARD>
- (2021). Získáno 2021, z [gesis.org](https://www.gesis.org/en/eurobarometer-data-service/survey-series/standard-special-eb): <https://www.gesis.org/en/eurobarometer-data-service/survey-series/standard-special-eb>
- CONTI, N., & VERZICHELLI, L. (2003). Party Contestation of the Political Space and the European Issue. Position of Italian Parties. *University of Siena*.
- ČT24. (2019). ct24.ceskatelevize.cz. Získáno 2021, z <https://ct24.ceskatelevize.cz/svet/2826512-nizozemsky-expert-populiste-rostou-diky-migraci-i-touze-lidi-po-pocitu-kontroly-nad>
- DELASNERIE, A. (prosinec 2020). Získáno 5.. únor 2021, z <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/27/prijmy-unie>
- ec.europa.eu/budget/graphs/revenue_expenditure. (2020). Získáno 2021, z https://ec.europa.eu/budget/graphs/revenue_expenditure.html
- ec.europa.eu/eurostat/databrowser. (2021). Získáno 2021, z https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/MIGR_IMM1CTZ__custom_700307/settings_1/table?lang=en
- [europa.eu/european-union](https://europa.eu/european-union/law/treaties_cs). (2020). Získáno 2021, z https://europa.eu/european-union/law/treaties_cs
- Evropská komise*. (20.. březen 2021). Načteno z Evropská komise:
https://ec.europa.eu/search/?query_source=CZREP&QueryText=eurobarometer&op=Vyhledáván%C3%AD&swlang=cs&form_build_id=form-FNq8Aux23Q7m8t0s0oSk_fo0-v0kH-MHvbWadpP8On4&form_id=nexteuropa_europa_search_search_form
- Evropský parlament*. (2021). Načteno z <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/cs/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/draft-treaty-establishing-a-constitution-for-europe>
- <https://portal.matematickabiologie.cz/index.php?pg=aplikovana-analyza-klinicky-a-biologicky-dat--biostatistika-pro-matematickou-biologii--zaklady-korelacni-analyzy--spearmanuv-korelacni-koeficient>. (2021).
<https://portal.matematickabiologie.cz/index.php?pg=aplikovana-analyza-klinicky-a-biologicky-dat--biostatistika-pro-matematickou-biologii--zaklady-korelacni-analyzy--spearmanuv-korelacni-koeficient>. Načteno z <https://portal.matematickabiologie.cz/index.php?pg=aplikovana-analyza-klinicky-a-biologicky-dat--biostatistika-pro-matematickou-biologii--zaklady-korelacni-analyzy--spearmanuv-korelacni-koeficient>

biologických-dat--biostatistika-pro-matematickou-biologii--zaklady-korelacni-analyzy--
spearmanuv-korelacni-koeficient

HYNČINA, P., MAŠKARINEC, P., & NOVOTNÝ, L. (2016). *Euroskepticismus ve střední Evropě*. Praha: Academia.

KANIOK, P. (2005). Měkký a tvrdý euroskepticismus: dva projevy téhož? *Politologický časopis*, 12(2), 152-163.

KANIOK, P. (2006). Evropeanisté, eurogovernmentalisté a euroskeptici: reflexe euroskepticismu a jeho stranických projevů. Brno.

KANIOK, P. (2009). *Europeanists, Eurogovernmentalists and Eurosceptics: A Constructive Criticism of Previous Research*. Zahřeb: ARATÓ.

KOPECKÝ, P., & MUDDE, C. (2002). The Two Sides of Euroscepticism Party Positions on European Integration in East Central Europe. (3), stránky 297 - 326.

KOPEČEK, L. (2004). Euroskeptici, evropeanisté, euroentuziasté, eurofobové - jak s nimi pracovat? *Politologický časopis*, XI.(3), stránky 240-262.

KRUTÍLEK, O. (2021). *euroskop*. Získáno 5. únor 2021, z <https://www.euroskop.cz/8878/sekce/prijmy-rozpocet-eu>

LECONTE, C. (2015). From pathology to mainstream phenomenon: Reviewing the Euroscepticism debate in research and theory. 36(3).

LERUTH, B., STARTIN, N., & USHERWOOD, S. (2017). *The Routledge Handbook of Euroscepticism*.

portal.matematickabiologie.cz. (2021). Načteno z <https://portal.matematickabiologie.cz/index.php?pg=aplikovana-analyza-klinickyh-a-biologickyh-dat--biostatistika-pro-matematickou-biologii--uvod-do-testovani-hypotez--p-hodnota-a-jeji-interpretace>

SØRENSEN, C. (2007). *Euroscepticism: A conceptual analysis and a longitudinal, cross-country examination of public scepticism towards the European* (Sv. 1). Copenhagen: Sciences politiques : Danish Institute for International Studies, Institute of Political Sciences, University of Copenhagen.

SØRENSEN, C. (2008). Love Me, Love Me Not ...: A Typology of Public Euroscepticism. *Sussex European Institute*.

TAGGART, P. (1998). A touchstone of dissent: Euroscepticism in contemporary Western European party systems. *European Journal of Political Research*(33), stránky 363–388.

TAGGART, P., & SZCZERBIAK, A. (2001). Parties, Positions and Europe: Euroscepticism in the EU Candidate States of Central and Eastern Europe. *Sussex European Institut*.

TAGGART, P., & SZCZERBIAK, A. (2018). Putting Brexit into perspective: the effect of the Eurozone and migration crises and Brexit on Euroscepticism in European states. *Journal of European Public Policy*.

USHERWOOD, S. (2005). Positions, Dispositions, Transitions: A Model of Group Alignment on EU Integration. *Department of Political, International and Policy Studies University of Surrey*.

www.europarl.europa.eu. (29.. březen 2021). Získáno březem 2021, z <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/cs/be-heard/eurobarometer>

www.europarl.europa.eu. (2021). Načteno z <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/cs/sheet/3/maastrichtska-smlouva-a-amsterodamska-smlouva>